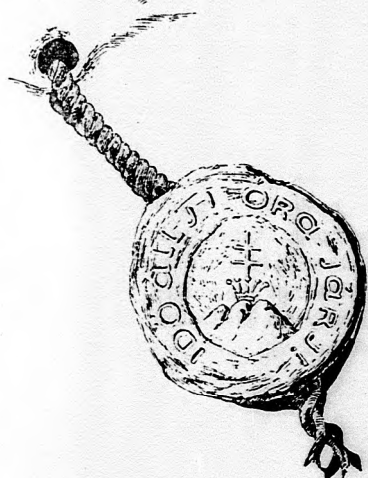
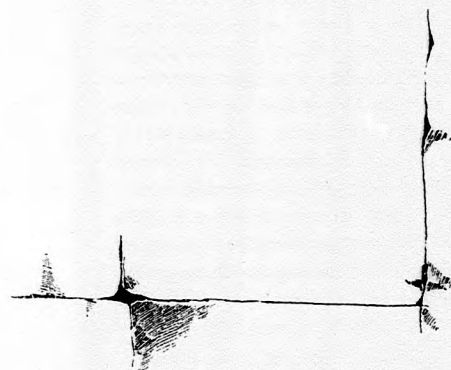

43

17

ELŐKELŐ: :VILÁG

• HETENKENT MEGJELENŐ FOLYÓIRAT.
• A MAGYAR NEMES-TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára: Egész évre . . . 8.— Egyes szám . . . —20	Szerkeszti és kiadja: Iregyél Gizella.	Szerk. és kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ker., István-út 40. szám.
--	---	--

Zene és képző-művészet.

Lányi Ernőnek Klöckner Ede kiadásában ujjabban három intermezzója jelent meg. Nem ugynevezett brillans zongora darabok ezek, hanem olyanok, a melyek jól fölhangolt zongora mellett, jól hangolt lelkekre számítanak. De hol találunk itt azokra? S így félünk, hogy minálunk, a hol a Bécsből importált selejtes muzsika uralgó divatját éli, e hangulatteljes, mély érzelemről tanuskodó s kidolgozott zongora darabok nem részesülnek majd kellő méltánylatban. Különösen szépek az intermezzók dallamfűzései és zenekarra emlékeztető széles hanghullámlása.

Szeged és Arad után Eperjes is hozzácsatlakozott azokhoz a magyar városokhoz, amelyek időszerűnek látták a művészetet belevonni érdeklődésük körébe. Az eperjesi Széchenyi-kör tárgyal az Országos Magyar Képzőművészeti Társulattal egy nagyobb szabású képzőművészeti rendezése ügyében. Az egyesület eddig már két lokális jelentőségű képzőművészeti rendezést, melyek igen sikerültek, különösen a második, melyet a millénium alkalmával rendezett. A Képzőművészeti Társulat nagy előzékenységgel karolta föl az ügyet s minden jel arra mutat, hogy a fontos kulturális hivatást betöltő derék egyesület ez újabb vállalkozásának, melyet nagyérdemű védője, dr Berzeviczy Albert is hathatósan pártfogol, fényes sikere lesz.

Tarnay Gyula dr. alispán és Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos, polgármester fáradozása folytán Miskolczon megalakult a művészeti és muzeumi egyesület és már május végén meglesz az első műtárlat is. Wlassics miniszter az egyesületnek kormánysegély címén ezerkétszáz forintot szavazott meg, valamint egész vagyon muzeumi berendezési tárgyat ajándékozott, a melyek már utban vannak Miskolcz felé. Május közepén ideérkezik Hock János, hogy a művészeti mozgalomnak propagandát csináljon. Juniusban az új egyesület megünnepli Petőfi halálának ötvenedik évfordulóját. A nyáron az egyesület nagyszabású ásatásokat fog vezetni. Tegnap az egyesület keretében filharmónikus zenekar alakult meg.

A míg a szegény Sáros megye lelkes közönsége kezét nyújtja a magyar Géniusznak, addig az alföld egyik gazdag megyéje, leggazdagabb megyéje: Bács megye évek óta huzakodik a Róna József szobrásznál megrendelt lovas szobor átvételével. Sajnálják talán, hogy megrendelték? Az a szép szobor ugyanis, a melyet Bács megye megrendelt, elkészült; de csak a tavaszi műtárlat kiállításán lesz látható. A megye törvényhatósága — — nem akarja átvenni.

Az új országház disztítéséről tartott felolvasást Lovas Imre műépítész a napokban s ebben elmondta, hogy Munkácsy képe számára és egyáltalában nagy képek számára nincs hely a magyar törvényhozás 12 millió forintos palotájában. E helyett apróbb szobadisztítéseket terveznek, mintha a festészet csak arra való volna, hogy a szoba falát eltakarja. És ezek az urak kicsinylik a művészet secesszióját, mely a régi szolgálalkú felfogással ellentétben, a művészetben a lélek revelatióját tiszteli.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Érzsébet.

Él, mert élteti a hű emléket.

— Gondolkozom.

Mikor egyedül vagyok, ébren alva, a hosszú éjszakákon, sokszor eszembe jut a legjóságosabb asszony, aki valaha élt a földön. És elgondolom, hogy az egész élete csupa bánat, szomorúság és szenvedés vala. S mikor elérkezett az ő megváltásának órája, a mátyás korona se nyomta fejét annyi tövissel, mint az, a melyet ott a magas trónon viselt nemes fején . . . Amint elérkezett az ő megváltásának percze, még az orgyilok is fájdalom nélkül nyitott utat szívének az örök boldogság felé. — holott életében, biboruszálya előtt hajlongó udvaroncok szavai hányszor okoztak mélységes fájdalmat neki, angyaljóságu szívének.

Álmatlan éjjeimen úgy összefolynak előttem a legcsodálatosabb események, gondolatok, érzések — egy képbe, melynek nincs vonala, nincs színe, csak sejtelmes érzése ejt hatalmába eleinte. Nem engedi el aztán szívemet, egyre élénkebb erővel dolgozik valamelyes csodálatos hatalom e képen, a mely szívembe véste magát. Egyre világosabb színeket nyer, egyre élesebb körvonalak domborodnak ki belőle . . . S végre vakító fényvel ragyog előttem e sejtelmes, homályos érzésből egy nagyszabású kép, hirdetve a testi szemeink előtt láthatatlan eszmét, mely él, a mely a világot áthatja . . . A szeretet!

S mikor észre veszem, hogy lelki szemeim látni tudnak, úgy gondolom: most már nem messze van tőlem a megváltás, az örök megváltás útja, mert lelkemben érzem annak világitó fényét lobogni.

Az örök világosságot.

* * *

Mikor egyedül vagyok, elhagyatva, ébren alva, hosszú éjszakákon, sokszor úgy érzem: itt a szabadulás órája.

— — Mintha már az örökkévalóság kapuja előtt állnék! Vissza tekintek életemre s arra, amit jobban szerettem életemnél is: az imádott hazára!

És csodálatos szépségű kép tárul fel lelki szemeim előtt.

. . . Látom a nemzetet, amint félszázados kábultságból, harmincz esztendei erkölcsi halálból, a korrupció rabságából kezd feleszmélni, kezdi bilincseit széttörni.

És látom lelki szemeimmel a trón mellett felemelkedni a nemzet Géniuszát, Védszellejét, a ki az uralkodó kezébe adta a királyi jogart, hogy — 300 év óta először — lesujtsa a magyar alkotmány ellenségeire!

— — És szemeim az örömtől könnybe lábadnak. De azért látom ezt a fényes képet könnyeimen keresztül.

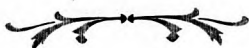
Látom ezt álmatlan éjjeimen, s hallom a szívem veréséből:

«Ő a mi védszellemlünk s az ő hatalmas keze intézi, fordítja jóra a nemzet és a király sorsát.»

Ezt súgja a szívem.

— — Elgondolkozom, mily sok minden történt az utolsó hét hó alatt s utána rebegi ajkam:

— Nagy Asszonyunk! Én látom az eseményekből, hogy Te nem haltál meg, Te valóban élsz közöttünk.

Egyházi vagyon és hitbizomány.

A képviselőház budgettárgyalásai alkalmából némely lap újra megfújta a riadót a latifundiumok, különösen a „holt kéz“ vagyona és a hitbizományi birtokok ellen.

A szocziális veszedelem okát tisztán ebben látják.

Hogy a latifundiumok mily veszedelmesek, erre nézve az alföld némely vidékének a viszonyait hozzák föl.

Azt mondják, hogy ezek a viszonyok világosan mutatják, hogy a latifundiumok gátolják a paraszti-osztály fölvirágzását, sőt paraszt-proletáriátust teremtenek.

Hogy ez tovább ne folytatódjék, nem kívánják azt, hogy fölosztassanak; hanem csak azt, hogy fölszabadítsanak, azaz mobillá tétessenek.

Ez alatt nem értenek mást, csak azt, hogy a föld harácsolása megkönnyíttessék, vagyis az uzsorának és spekulációnak szabad út engedessék.

Ennek ma kettő áll útjában: az egyház elidegeníthetetlen joga és a hitbizomány. Mindkettőt az egyenlőség elvével és a jogállam forgalmával ellentétesnek mondják; tehát a liberalizmus nevében és a nép jóléte érdekében megdönteni óhajtják.

Bár mindkettőt a középkor sötét maradványának tekintik, az egyházi vagyon elkobzását nyíltan proclamálni még sem merik.

Csak azt kívánják, hogy az egyházi birtokok törvényhozási intézkedéssel kisebb örökbérletekre parcelláztassanak.

Szóval a birtok de lege megmaradna az egyház tulajdonában, azonban de facto nem; mert a fölötté való intézkedés joga és lehetősége örökre elvételnek az egyháztól.

Mi a kisebb, örökös bérletek rendszerét az ország némely vidékén jónak és szükségesnek tartjuk; hanem hogy ennek megtételére az egyház korbáccsal üzessék, ezt igazságtalan és lealázó erőszaknak tekintjük, olyannak, a mely e század hirhedt jelszavával („Szabad egyház szabad államban“) is ellenkezik.

Ha az egyház az örökbérlet rendszerére törvénnyel kényszeríttetnék, ez sérelmesebb volna az egyházzal, mint a teljes elkobzás; mert oly színben tüntetné föl a katholicizmust, mint a mely isteni hivatásától eltért, vagyis a pástorkodására bízott nép boldogságával nemcsak nem törődik, hanem azt még könnyörtelen szívvel sanyargatja is.

Ilyen véleményt csepegtetni a nép szívébe igazi gonoszság, mert az egyház és férfiai az élvezetükre szánt vagyont mindenkor a közjóra kamatoztatták s meg vagyunk győződve, hogy egyházunk nagyjai ott, a hol a nép jólétek biztosítására szükségesnek látják, a saját belátásuk és krisztusi emberszeretetükből maguk fogják hiveik javára az örökbérleti rendszert alkalmazni, mint azt már nagylelkűen ki is nyilatkoztatta némely főpásztorunk.

Tehát nem a cél, hanem csak a katholicizmus ellen rosszul titkolt ellenségeskedés kívánalma az egyház megaláztatása törvényes kényszerrel.

A mi pedig a hitbizományokat illeti, ezeket mi nagyon is a modern államok alapját képező szabadság elvében gyökerezőknek tekintjük.

Az egyéni szabadság egyik elengedhetlen feltétele, hogy mindenki szabadon rendelkezessék vagyona felől.

Ha ezt a természetes jogot némelyek úgy használják, hogy ezzel földbirtokukat lehetőleg minden időkre biztosítsák ivadékaiknak; ez talán kényelmetlen a mások hibáiból élőködő spekulációra, a könnyű és lelkiismeretlen vagyonszerzésre; de nem lehet sem káros, sem jogtalan a közjó szempontjából.

Nem lehet káros különösen nálunk, a hol az újabb korban szükséggé vált, hogy a föld államalkotó fajunknál biztosíttassék.

Ez elsőrendű állami és nemzeti követelmény s a hitbizományok ezt célozzák.

Ha a hitbizományokat megszüntetnék s a mi e mögött a törekvés mögött rejlik, a nagy latifundiumokat földarabolnák, úgy néhány évtized múlva még fenyegetőbben állana elénk a paraszt-kérdés, mert hiszen az agrár-nyomort éppen az szülte, a mi a szabaddá tett föld felosztását most is követte, t. i. hogy a földaraboló földet az uzsora mielőbb kicsikarná a gyámoltalan parasztság kezéből.

Mi tehát az egyházi vagyon megtámadását és a hitbizományok eltörlését nemcsak fölöslegesnek, hanem a magyar faj elleni bűnnek is tartjuk; mert a mitől a parasztság jóléte függ: helyes bérleti rendszer, telepítés, igazságos cselédtörvény s az uzsora elleni biztosítás, okos, céltudatos nevelés — az egyházi vagyon és a hitbizományok megtartásával csak úgy, vagy még jobban elérhető, mint ezek nélkül.

Æ „Leány dalok“-ból.

Irta: Lengyel Elza.

I.

Meggyőződtem róla:
Szemed csillag.
Gondolám: akkor tán
Szived meg — nap.
Nap, melynél majd melegezhetem
S nem lesz oly fagyos az életem.

Napnak hittem én, mely
Életet ad
Mindennek s mindenre
Fényt sugarat.
Világosság! oh, csak ezt nekem!
S nem lesz oly sötét az életem.

Nap a te szived — ám
De milyen nap . . .
Soh'se láttam én még
Oly sugarat:
Éget, hervaszt mindent, mit csak ér . . .
Szeretetért — ez hát ma a bér? . . .

II.

Az én nótám csak olyan bús nóta,
— Nem is minden kebelnek való a!
Én azt dallom, mi rám illik épen,
A ki vig, az ne daloljon vélem.

Nem volt nekem ifjukori évem:
Én örökké búbánat közt éltem,
Soh'se ismert szivem boldogságot
Örömet is — néha napján látott . . .

Nem volt nekem ifjukori évem!
Pedig nem egy rózsás tavaszt értem,
Egy se hozott örömet lelkemnek,
Csak könnye hullt rám — bánatfellegnek.

Jól esik nekem a fájó nóta . . .
Beteg vagyok, beteg, már régóta.
De nem is lesz addig gyógyulásom,
Mig el nem nyom — az örökös álom . . .

Csinált virágok.

Irta: Kállay Sándor.

— Bízom az ön lovagiasságában, tisztelt uram, s nincs kifogásom az ellen, hogy leányomat, Katicza ő nagyságát, sétára vigye. Azt azonban becses figyelmébe ajánlom, hogy alkonyat előtt jó lesz visszatérni, annyival is inkább, mert a multkori túlságosan hosszúra nyult bizalmas együttlétük megkeserítője még mindig kedves papája dohányzó-eszközének egyik alkotó részét képezi.

Pistuka előbb a papa pipaszárjára, majd Katiczára veté tekintetét és szörnyen elszégyelte magát. S mert a papák s mamák ebben nagyon is mulattató dolgot találtak, ill a berek, nádak erek, futásnak ered s meg sem áll a kocsiszínig.

Katiczát a legnagyobb zavarba hozta nyilvánosan megbélyegzett gvallérjának futása. Nem tudta, fölkeljen-e az asztaltól, utánna iramodjék, avagy sírva fakadjon. Végre is az utóbbira határozta el magát. Az uzsonnáról megmaradt félkiflit görcsösen szorítva balkezében, jobb kezét szeméhez emelte s aztán megeredt a könnyek árja.

— No, jer, jer, kis tubiczám, érzékeny kis fülemlém: látod milyenek is ezek a férfiak!

Ölébe kapta Szaboicsné kis leányát, csókjaival szárítá föl forró könnyeit. Aztán félre simította homlokára omló szőke fűrteit s gyermekes duzzogással folytatja:

— Igen, igen, a papa elijesztette, megugrasztotta udvarlódát... értem, drágám, a te szíved keserűségét.

Pistuka e közben türelmetlenül várta Katiczát. Szemét le nem vette a verandáról. Mikor látta, hogy ölbe került Katicza, megeresztett egy hosszú, kacskaringós füttyöt, a mi azt jelentette: jer már Kató!

— No hallod, lányom, hallod a füttyöt? Neked szól... No, csak eredj szépen; nem kell oly érzékenynek lenni. Eredj, majd megvigasztal Pista.

Katicza leugrott mamája öléből, sorra kezét csókolta a mamáknak és papáknak, aztán lassan a kocsiszín felé bandukolt.

— Messzire ne menjetek. A tavak körül nem szabad járni! — kiáltott utánnuk a mama.

A két gyerek kézen fogva haladt az egyik dombnak csöndes, lassú léptekkel. Szavuk sem igen volt egymáshoz. A dombtetőről vissza néztek a ház felé, kendőjüket meglöbegtették s aztán ismét tovább indultak a görbe görbe úton.

Jobbról egy óriási fensik terült kopáron, fehéren, mintha cukorporral lenne behintve. A só ütött át a vékony földrétegen. Baloldalon zöldetől erdőkkel borított hegyláncz vonul nyugatról keletre, csaknem félkörben kerülve meg azt a pár villattelket, hol néhány városi család nyaralt. Előttük kisebb-nagyobb dombok, néhol fával borítva, néhol pedig a föld alól só szilánkok kandikálnak ki. Messzebb, a távolban, azonban minden zöld. Arra vannak a tavak.

— Katicza, láttál-e már pióczát?

— Nem.

— Nem is tudod, mi?

— Bogár.

— Igen, egy hosszú bogár. Akarsz látni?

— Nem, mert ránk repül.

— Dehogy röpül, Ne felej tőle. Nem tud repülni. Én már láttam.

— Hol?

— Az édes tónál. Ott fogja egy ember. Csak vízben van. Halászni kell.

— Jaj, de szeretném látni, hogy halásznak!

— De béka is van ott.

— Akkor ne menjünk oda.

— Félsz a békától, mikor én vagyok veled?

Pista szaván észrevehető volt sértett önérzete. Katicza végig mérte szemével kísérlőjét, s nyilván így gondolkozott: Pista férfi s már nyolcz éves, hát csak meg tud védni a békák ellen!

— Nem félek.

— No, akkor szaladjunk, mert messzi van ám az édes tó.

Eleresték egymás kezét s szaladni kezdtek dombon fel, dombon le. Pista jobban bírta. Meg-meg állt, hogy bevárja Katiczát. Itt-ott meg is pihentek. Az édes tónál azonban nem találtak senkit. Lélekvesztő volt a parthoz kötve.

— Gyerünk közelebb.

Kézen fogták megint egymást s lassan indultak lefelé. A tó partjához minél közelebb értek, annél jobban élénkült meg a víz. A partról egymás után szökdécseltek vízbe a békák. Először egy-kettő, majd egész légió kezdett rá kuruttyoló énekére. A vízből ki-ki bukkant egy-egy békafej s ijesztően nézett a két gyerek felé.

— Ma nem látunk pióczát, Katicza, nincs itt az a bácsi.

— Menjünk!

— Jó. Csunya ez a sok béka. A sóstavaknál nincs béka. Te nem voltál még ott ugy-e, Katicza? Nem is tudod, milyen a dörgő meg a sülyedt akna!

— Messzi van?

— Arra, fölfelé. Hegyre kell menni, aztán a tó egész mélyen bent van. Ott meg is lehet fürödni. Annak a tónak nincs fenéke. Ott emberek is lesznek. Mindig fürödnek a városiak a dörgőben. Akarod látni?

— Igen!

Megint kezén fogta Pista Katiczát és indultak tovább. Minden bokor alul fölugrott valami, a mint ahhoz közeledtek. Béka vagy madár. Egy-egy szarvasbogár röptében majd hogy arcukat nem érinté szárnyával. Szótlan haladtak föl a hegyre, Katiczának kis ruhája megakadt a tövis bokorban. Elszakadt. Meggyűlt Pistának a baja, mert Katicza nagyon a szívére vette a kárt. Sirt.

— A mama ... bühhh!...

— Te, Katicza, ugy a te papád csak szivarozik?

— Cs ... a ... k ...

— No, akkor ne féj semmit...

— Mért?

— Mert nincs pipaszára.

Ez látszólag megvigasztalta Katiczát. A nap már derékba kapta a fákat, csak hátuk mögött, messzi, messzi láttak még egy-egy élesebben világított pontot. De csak-hamar már a hegyek is árnyékot vetettek. És még a dörgőt sem érték el. Lehajoltak egy-egy útszéli virágért, Katiczának kis köténykéjébe gyűjték.

— Fáradt vagy, Katicza?

— Nem.

Mikor a dörgőhöz értek, már nagyon közel voltak a szürkülethez.

— Nézzed, nézzed, Pista, milyen sok szép virág!

Addig szedték a virágot, míg Katiczának a köténye egészen megtelt.

Aztán lassú léptekkel ereszkedtek a tó felé. A nehéz, vörösszínű víz tükrét a legkisebb fodor sem zavarta. Mélyen lent feküdt a völgyben, fával benőtt magas hegykoszorútól övezve. Szellő sem lengett, oda pedig erős szél kell, hogy a víz megmozduljon.

— Ne mondd meg papáéknak, hogy itt voltunk.

— Jaj, Istenem, siessünk haza.

Pista föltekint.

— Ne féj, Katicza!

Indultak fölfelé, de nem találták az utat, a melyen jöttek. Csak akkor vette észre Pista, hogy rossz helyen járnak, mikor egy mély, keskeny sósziplákkal csipkézett nyílást láttak maguk előtt. Ez a sülyedt akna. Mélyen, lent a víz tükrében egy pár gerenda úszkál s a meredek sósziplákon egyre csuszamlik a felülről jövő földgöngy. Mikor a vízbe esik, éktelen zaj. zúgás tör fölfelé. A ki egyszer ide esik, nincs hatalom, a mely megmentheti.

— Ne lépj, Katicza ... Ne lépj!

Oly rémülettel kiáltotta Pista, hogy Katicza sírva fakadt.

Ez itt a halál torka, jól tudta Pista. Hallott már eleget beszélni azokról a szerencsétlenségekről, a melyek itt történtek.

A szürkület gyorsan sűrűsödött. Tanácstalanul, megrémülve állt ott a két gyerek. Minden oldalról veszély fenyegeti. Egy út volna a menekülésre, az, a melyen jöttek. De azt a vékony ösvényt, a sűrű bozót közt megtalálni nem lehet. Aztán félre találnak lépni s vége az életüknek. Ezt Pista mind igen jól tudta.

— Félek, Pista.

— Ne féj, Katicza!

— Megvernek!

Az még a legkisebb baj volna — gondolta Pista magában. Arra én már el vagyok készülve. Nem is bánna, csak otthon lenne.

— Menjünk haza, Pista, vigy haza!
Pista nem szólt semmit.

— Menjünk haza, vigy haza, Pista! — Ezt már követelő hangon mondta a kis leányka. Mikor látta, hogy Pista erre sem mozdul, levetette magát a földre és iszonyúan zokogni kezdett.

— Édes kis Katicza, szép kis Katicza, ne félj... Nem mehetünk haza... Egész sötét van... Értünk jönnek majd lámpással... Vagy pedig reggel...
Katicza egyre sír, zokog, remeg belé egész kis teste.
Pista erélyes hangon szól megint:
— Félsz, mikor velem vagy?
Katicza a sírást abba hagyta, aztán halkán felelt:
— Nem félek!
— Ülünk le. Beszéljessünk... Te, Katicza, igaz, hogy Nagy Béla szerelmes Erzsibe?

— Ki az a Nagy Béla?
— Az az első gimnázista...
— Jaj, igen... hát te honnan tudod?
— Beszélték a fiúk.
Egy kis csönd.
— De egyebet is beszélnek a fiúk... tudod, mit, Katicza?
— Nem.
— Azt, hogy... azt beszélük... hogy... én szerelmes vagyok — beléd.
— S igaz?...
— A lányok nem beszélnek semmit?
— De...
— S igaz?...
Katicza megint elpityeredett.

— Édes kis Katiczám, ne sírj, hiszen én szeretlek!...

Eltelt öt percz teljes némaságban. Ez öt percz alatt Pista mindazt ismételte magában, a mit most hangosan mondani fog:

— Katicza, pecsételjük meg szerelmünket csókkal.
Aztán átkarolták egymást s elcsattant a csók... Megint néma csönd. A csöndet aztán kis idő múlva megint csok czuppanása szakította meg. Ez így váltakozott jó darabig.

— Ugy-e, Katicza, mi szeretni fogjuk egymást mindig.
— Igen... igen... — szól duzzogva Katicza — tudom, ti fiúk milyenek vagytok!
Ha nagy deák leszel, nem is nézel olyan kis leánykára, mint én vagyok.

— De hiszen akkorra te is nagy leszel!
— Igaz biz a'! Ez egészen megnyugtatta Katót.
— Most még nem tudnálak eltartani, de mikor jogász leszek, feleségül veszek!
— Mikor leszel már jogász?
— Nem tudom... Hol vannak a virágok?
— Itt a földön.
— Katiczám, édes kis menyasszonyom, nem vagy álmos?
— De...
— Alszunk?
— Igen.
— A virágokra teszszük a fejünket s átkaroljuk egymást, jó.
Igen.
— Feleségem vagy?
— Az.
— Imádlak, Katiczám.
— Én jobban téged, mint te engem!
— Nem igaz, én jobban téged!
— Örökre!
— Még egy csókot!
Átölelve tartották egymást; fejük alatt mezei virágokból a párna... ajkuk össze ér s úgy aludtak a szabad ég alatt.

— — — — —

Átölelve tartottuk egymást; fejünk alatt mezei vizágokból a párna... ajkunk össze ért s úgy aludtunk a szabad ég alatt.

Léptek közelednek. Valaki kopog ajtómon.

— Ki az?

Inasom. Menyasszonyi csokrot hoz, fehér virágokból. Hatalmas illatár tölti be a levegőt. Erős, nehéz illat.

— Ferencz, készítsé ki ruháimat . . . esküvőmre.

Kezembe veszem a csokrot, nézem, nézem. Milyen ékesek, díszesek, pompázók e virágok . . . Mint menyasszonyom. S az illatuk? Mint menyasszonyom lelke . . .

A divánra helyezem a csokrot s fájdalmas vágygyal sóhajtok:

— Hol vagytok mezei virágok, hol vagy Katicza?!

Nem tehetek róla: *csinált* virágnak nézem ezt a csokrot. S azt az illatárt pedig mintha süritve — — üvegben is árulnák.

Titkolt dalok.

Irta: Füzy Antal.

I.

Mindenkinek nyílik
Szerelem virága . . .
Más összeköthetné
Akár bokrétába;
Csak nekem nem nyílik
Egyetlen egy szála.

Istenem, pedig de
Kevéssel beérném,
Csak egy szál volna is
Hej! de megbecsülném:
Örökkön-örökké
Szívemen viselném.

Ott tartanám mindig,
Hogy el soh'se fogyjon,
Öntözgetném könnyel,
Hogy el ne hervadjon,
Hogy a mig csak élek,
Az enyém maradjon.

. . . Hanem azt az egyet
Csak tetőled kérem.
Inkább az se kell, ha
Nem te adod nékem:
Te, szép szőke asszony,
En gyönyörűségem!

II.

Azért, hogy lehullott
A levél a fákról,
Nem tudok dalolni
Elmulásról, gyászról.
Tudom, hogy tavasz lesz
— Tél után mi lenne?
Egy sugara már itt
Ragyog a szívembe.

A tavaszt, a tavaszt
Alig-alig várom.
Betelik, igaz lesz
Az a színes álom . . .

Kifakad az erdő,
Csattog a madárdal,
A határ, a határ
Tele lesz virággal.

Mikor még csak a kis
Pacsirta lesz ébren,
Hasadó hajnalon
Künn járok a réten,
A legszebb virágot
Bokréta szedem.
Gyöngé kis fűszállal
Összekötözgetem.

S mig a ringó harmat
Föl se szárad rajta,
Elviszem, belopom
Egy kicsi ablakba.
Aztán elhuzódom
Valahová félre,
Ugy lesem, úgy várom
Kinyulnak-e érte?

. . . Nyílik a kis ablak,
Galamb száll ki rajta,
Vagy valakinek a
Galambfővér karja . . .
Jaj, a kapzsi lelkét!
De hamar becsente,
Csak egy minutáig
Gyönyörködtem benne!

Hozománynyal és a nélküül.

— Elbeszélés. —

Irtá: Vidats Jánosné.

— Folytatás. —

Edes anyám és jó atyám ismerték, de egyetlen gyermekük voltam, nem szerették, nem tudtak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy nekem szomorúságot szerezzenek ők azzal, hogy elutasítják azt, a kit én választottam. Elhatározták, hogy neki adnak, majd adnak neki elég pénzt, hogy szenvedélyének hódolhasson. S ha látja azt a fiatal ártatlan jó lelket, kit ők adtak neki, a jólétet, mit ez a gyermek hozott a házába: a szeretet, mivel körül veszi, lehetetlen, hogy meg ne fordítsa szívét és örömmel fog visszafordulni a nyugodt, boldog otthon felé a bűn utjáról. Így számítottak szegény szüleim. Így gondolkodnék mindenki, ki azon a lejtőn el nem indult, vagy közvetlen közelből nem nézhette a más bukását. Addig azt hiszi, van visszatérés . . . Én is azt mondom: hogy ha erős akarata van, visszatérhet. De hát nem az akarat vesz-e el legelőbb azon az uton? Lehetetlen, hogy akarva legyen gonosz valaki. Kell, hogy az első lépést öntudatlanul tegye meg azon a lejtőn, hol legelőbb az akarat csuszik le. Ha ez nem volna, hogy találnánk mi, kiket a más bűne sujt, vigasztalást? Mikor még a könyvek is elfogynak?

. . . Ej, hova térek megint. Nem ezt akarom én mondani; hanem hogy megesküdtem az ideállal és mégsem lettem boldog. Ő nem szeretett; sokkal mélyebbre süllyedt, hogysem a csendes, tiszta öröme felé meg tudott volna fordulni. Zaj, tivornya kell a megromlott léleknek hogy ne tujjon tisztán látni. A pénzt elköltötte, de hálát nem érzett az iránt, kitől azt kapta. Hogy is érezhetett volna hálát? Hisz az, a ki hálás tud lenni, még nem romlott ember! A hála szivből jön s van-e szive egy olyan embernek, ki kártyánál és bornál egyebet nem ismer?

Legyen egy ember bármennyire elsüllyedt, nyujtsd felé kezéd, hogy felemeld és ha könnyet látsz szemében, szánd meg, mert még nem gonosztevő, még igaz utra tud térni, mert sírni tud. Ő nem tudott.

Ha elfogyott a pénz: követelte, hogy azonnal legyen. Nem nékem mondá, apámanak. Tán még nem volt annyira rossz, hogy nekem meg merete volna mondani, hogy pénzemért tűr maga mellett? Vagy ugy rövidebb uton juthatott hozzá.

— Mikor aztán édes apám látta, hogy minden hiába, a pénzt elkölti, engem elhagyott, boldogtalanná tett: haza vitt és édes anyámmal együtt mindent elkövetett, hogy elfelejtssem azt az embert. A mi nekik nem sikerült, azt elérték a rosszakaróink, kik elmonták nekem mindazt, a mit tudott ugyan az én jó anyám és apám, de eltitkolták, mert az olyan bűn volt, a mi megöli a lelket.

Kell e rettenetesebb tudat egy fiatal leánynak annál, hogy minden szépsége, jósága, gazdagsága daczára csak arra volt jó, hogy az ő pénzével megfizethesse azt a romlott paraszt asszonyt az ő férje, kihez ő első szerelme egész szent tisztaságát vitte! S férje ő élbe helyezi azt a buta, megromlott némbert. Hát ő ennyit sem ér?

— Rettenetes kiábrándulás!

— Egy év mulva Kardos Eszter, ez volt a neve annak az asszonynak, ráunt a pénztelen gavallérra, elkergette... Ez pedig, elvakulva a szenvedélytől, egy este ráesett és megfojtotta. Gyilkost szerettem? Megvettem önmagamat. Áldozat voltam, de bűnösnek hittem magam és nem tudott lelkem utat találni Istenéhez.

— Édes anyámat az én szerencsétlenségem vitte a sirba. Mikor érezte utolsó óráját, magához hívott, könnyes szemekkel könyörgött, teljesítsem utolsó óhaját, hogy nyugodtabb legyen halála, megígértem, mielőtt tudtam volna mit kíván.

— Menj hozzá ahhoz, kit én választottam neked, így nem tudlak itt hagyni, míg ha engedelmeskedsz, tudom, hogy boldog leszel.

Nem tudtam azt mondani, hogy nem fogadom meg szavát, bár az előtt se tudtam volna ellent mondani, milyen rettenetes nagy csalódástól lettem volna megmentve és milyen boldog lettem volna, ha az az emlék kísértő árnyként végig nem vonul egész életemen.

— Nem kívánom kis leányom, hogy ne hallgas a szivedre, de tanulj e példából és hallgas az öregek tanácsára.

Az a kis leány pedig az ő gyengéd jó szívével, átérezte a jó nagymama egész szenvedését, elfeledte már a leányok csufolódását, egy gondolata volt: megédesíteni ennek a drága mátyrnak utolsó napjait, szeretni egész lelkéből, hogy elfelejtsse azt a keserves csalódást, hogy a szeretet elűzze azt a kísértő árnyat emlékéből.

* * *

Egy éve múlt annak, hogy a jó nagymama elmondta azt a szomorú történetet. Dóra nagyot fejlődött az egy év alatt és igazán szép leány volt. Nyugodt, komolysága, ártatlan arcza, beszédes nagy szemei ellenálhatatlan bájossá tették és az a lágyan csengő hang milyen könnyen megtalálta az utat a szívhez, kinek van hát a boldogság teremve, ha nem neki? Kinek? Ki tud rá felelni?

Az Isten!

Ezelőtt husz évvel még minden három évben kapott a község, a város katonát, nem voltak kaszárnyák, legalább annyi nem mint most. Nagy Gál is kapott, Dóra épen az erdőben volt az első gyöngyvirág szedésre, mikor az ő lakójuk, egy szép magas főhadnagy megérkezett, vidám jókedvvel tért haza, óriási csokrot tartva kezében abból a bódító szagu fehér virágból és már messziről kiáltá a nagymanának: — Anyus édes, rettenetes sok virágok hozok neked, ha szeretsz? Ingyen nem adom, egy csók az ára és kaczagva hintette be virágjával azt a csendesen, boldogan mosolygó öreget.

— Oh de édes, szép kép! — ezt gondolta az a fáradt ember is, kit az a csengő hang, az az édes kaczag az ablakhoz csalt és az a bájos arc ott tartott.

— Soha szebbet — szólt elragadtatva, alig várta, hogy beszélhessen vele, közelebről lássa, hallja azt a hangot, mely olyan ártatlan, olyan mámorossá tesz mégis, vagy éppen azért.

— Este, mikor vacsorálni kellett volna menni, találkozott Dorával. Mekkora dobant a szive annak a kis leánynak! Meg ijedt? De hogy! Megtalálta ő is a maga őjét, azt sugta meg neki olyan hangosan a szive. Perczek teltek el, míg le tudta küzdeni zavarát, édesen csengő hangja volt eddig is, de mennyivel különbözött tőle ez a hang, mennyi érzés van ebben, mivel ahhoz a szép emberhez szólt; ki tudna ellent állni? Nem szeretni a szépet, az életet?

(Folytatása következik.)

Æ magyar képzőművészet pártolása.

E főntebbi címben kifejezett eszme érdekében a közönséghez azzal a kérelemmel fordultunk, hogy ha valakinek mondani valója van e tárgyban, úgy mi készséggel tért nyitunk lapunkban a beküldendő soroknak. Mert első sorban azt óhajtjuk, hogy maga a nagyközönség érdeklődjék e fontos kérdés iránt.

Felhívásunknak lett is foganatja s itt adjuk a beérkezett feleleteket, melyek közléseit sorrendben fogjuk addig folytatni, amíg erre vonatkozó küldeményeikkel lapunkat t. olvasóink megtisztelik.

I.

Igen tisztelt szerkesztőség!

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy elmondhassak egy — talán nem is kivihetetlen — gondolatot, a magyar képzőművészet érdekeinek előmozdítására.

Épen most történt, amikor szó volt a magyar balneológiai kongressusról — egy előkelő társaságban — hogy egy dilettansnak nem mondható művész ismerősöm a fölött panaszkodott, hogy mennyi mindenre telik a magyar közönségnek a pénzből, csak a művészetekre nem akar áldozni.

Elfürdözik tengersok pénzt, de soha sem jutna eszébe a családnak, hogy lakását legalább ősei arczképeivel feldisztse.

— Ezzel is sokat lendítenének a magyar képzőművészet árván maradt ügyén — így végezte be szavait.

Természetesen hogy ez is helyes dolog volna, ha ezt megcselekednék; de sokkal többet érnének el azzal a művészek, ha a vármegyék és városok költségvetéseiben ott szerepelnének azok az adományok, amelyek eddig hiányoznak a költségvetésekből.

Ha a magyar művészek, élükön Wlassics miniszterrel és Hock János országos képviselővel egy nyílt felhívást küldenének az ország összes törvényhatóságaihoz és városaihoz, hogy lépjenek be először ők maguk a képzőművészeti társulat alapító tagjai közé és évenként bizonyos összeggel áldozzanak e nagy célra.

Másodszor pedig ha arra is rázánnák magukat a törvényhatóságok és városok főtisztviselői, hogy rendes tagokat gyűjtsenek a vidéki közönség köréből, úgy többet használnának ezzel mint ma, mikor csak poharat ürítenek a nemzet és király egészségére nagyobb szabású áldomásaik alkalmával.

Ilyenkor a lelkesedés pillanataiban rá lehetne bírni a derék műbarátokat arra is, hogy iratkozzanak be a képzőművészeti társulat tagjai sorába.

Ha a miniszter ur néhány országos hírű jeles festőt valóságos mandatummal bizna meg egy országos gyűjtésre: hiszem, hogy nagy sikere lenne az ilyen felszólításnak, amelyet az illető festők személyesen nyújtanának át a megyék főispánjainak a fentebbi kettős cél érdekében. Hogy t. i. az illető megyét, várost évenkénti adományra kérjék fel és a tagok közé való belépésre szólítsák fel a megyék és városok közönségét.

Ezt a talpraesett gondolatot az Előkelő Világ szerkesztőségének szives tudomására juttatom.

II.

Tekintetes Szerkesztőség!

Nem lenne talán felesleges, ha a magyar képzőművészeti társulat egy pénzügyi műveitét valósítana meg a következő módon:

Nevezetesen azt vélem: lehetne egy igen nagy hasznot hajtó vállalattal pénzhez segíteni a magyar kultúra legelhagyottabb ágát is: a képzőművészetet. Még pedig oly módon, hogy a közoktatásügyi kormány egyetértve a kereskedelmi miniszterrel tegye monopoliummá, mint a Parragon és tegye kötelezővé a tulajdonát képező buziási ásványviznek a vasut indóházaknál, a nyílt perronon és étkezőin való elárúsítását, a honnét ki volna tiltva minden idegen ásványvíz.

Ez eleintén különösen hangzik, pedig komolyan véve a dolgot, 2000 vasuti állomásnál, ha forró nyári hőségben mindenütt friss, behűtött savanyuvizet kapna a közönség, akkor a kormány nemcsak arról gondoskvdnék, hogy a közönség piszkos kancsók mocskos vize helyett jó, egészséges italhoz jusson, a tudóvész terjesztése helyett, hanem arra is számíthatna, hogy millió és millió üveg ásványvizet adhatna el az állam tulajdonát képező fürdőtelepekről, amelyekre most ráfizet gavallérosan. A Buziási magyar fürdőnek is használna e reklám. Buziás a kultuszárca, a kultuszárca épen Wlassics miniszteré. A miniszter ur pedig minden gondolatával a magyarságé.

Talán nem lehetetlen, hogy meghallgatja ezeket a szavakat, amelyek magyar szívből fakadtak.

Osztrovszky József.

Azok közül való volt, akik történelmet csináltak a magyar nemzet legutolsó, nagy századában. A szabadságharcz fényes küzdelmeiben és az utána következő tragikus korszak martýriumában ő is egyike volt azoknak, akiknek nevét dicsőfényvel őrzik majd a kegyelet, míg csak lelkesedni fog a nemzet a hazafiu erények és a jellem nagyság iránt.

Nem volt országos híru férfiú az elhunyt, nem tudott, vagy nem akart a dicsőségből osztályrészt követelni. Egész ellentétben a hazafiság lármás szerepével, ő az antik kor ama kiváló jellemeit követte, akik a hazafiságot kötelességből, a jót és szépet pedig önkénytelenül cselekedték, mert nem tehettek máskép.

A legjobb és legszebb lélek lakott benne — ez volt a jelleme.

Mint fiatal ügyvéd a 40-es években, Szeged akkori intelligens ifjúságának élén, ő ébresztette fel hosszú tespedéséből Szeged népét s készítette elő a nagy napokra, amelyek készen is találtak, ugyannyira, hogy nem volt város az országban, amely a haza és szabadság ügyéért aránylag annyi anyagi és véráldozatot hozott volna, mint Szeged. A szabadságharcz idején, mint a város egyik kerületének képviselője, majd mint kormánybiztos szerepelt s nagy buzgalmat fejtett ki a honvédelem szent ügyében. Az osztrák haditörvényszék halálra ítélte, amit kegyelem útján hat évi várfogságra változtattak. Nehéz fogsága idejét Josefstadtban töltötte ki. Innen kiszabadulván, Pestre internáltak s csak az 50-es évek felé térhetett haza szülővárosába. 1860-ban, mint polgármester szolgálta Szeged közügyeit, a provizórium alatt pedig ismét ügyvédkedett. A 67-iki kiegyezés után Horvat Boldizsár igazságügyminiszter a legfőbb ítélőszéknél bírói állással kínálta meg. Mint knriai másodelnök lépett nyugalomba. Minden állásban, amit betöltött, tisztelet és szeretet környezte. Idealista volt, mint ama hős korszaknak minden kiválóbb alakja; szepőlőten jellemű, emberszerető és demokrata szellemű. Irodalom, művészet és minden szép törekvés benne lelkes pártfogóra talált. Az Előkelő Világnak is a megboldogult vala első előfizetője s lapunkat kezdettől fogva mindig támogatta, buzdította. A Kurián arról volt nevezetes, hogy a legmagasabb bírói testület tagjai közt egymaga volt, aki soha semmiféle kitüntetés nem kapott. Az igaz, hogy nem is kereste. Csak nyugdíjaztatásakor nem bírt már kitérni a legmagasb kitüntetés elől. Hétfőn délután 4 órakor kísérték örök nyugalomra nagy részvéttel a nemes halottat a kerepesi temetőbe. Áldás legyen emlékezetén.

Æ hét története.

A király április 29-én szombaton érkezik meg Budapestre s azonnal kimegy gödöllőre, onnan csak május 4-én csütörtökön jön be s délelőtti kihalgatást ad a budai várpalotában. Még mindig reméljük hogy a főváros magyarsága ki fogja fejezni hódolatát üdvözlését s a legalkotmányosabb érzelmű uralkdó iránt — — háláját.

Ő felsége Gödöllőn körülbelül három hétig marad, mert május 21-ike előtt viszatér Bécsbe. Pünkösdi vasárnapján lesz ugyanis leleplezése Albrecht királyi herceg lovasszobrának. A leleplezésre, mely nagy ünepséggel lesz összekötve, valószínűleg a német császár is Bécsbe érkezik.

Voloscából vasárnap Stefánia özvegy trónörökösne és leánya Erzsébet főhercegnő Coudenhove grónő udvarhölgy és Coreth graf szolgálattelvő kamarás kíséretében az Almiffa-yachton több napi tartózkodásra Abbaziába érkeztek, hol Reinlein kerületi főnök Wachter őrnagy fürdő-igazgató fogadta őket.

József Agost kir. herceget, ki eddig a 6. sz. dragonyosezredben mint főhadnagy szolgált, — mint egy bécsi távirat jelenti, kapitányi ranggal a klagenfurti 8. sz. huszárezredhez helyezték át.

Viszocsányi Lithvay Mátyás kir. ítélőtáblai bíró, földbirtokos és veje nagyraiki Rakovszky Vilma leányát Juliskát, Lithvay Viktoria lapunk munkatársának hugát folyó hó 19-én vezette oltárhoz Pilis-Szántón özv. nedeczey Nedeczky Bertalanné szül. okolicsányi Okolicsányi Mária fia Pál, felső-turi földbirtokos.

Az Erzsébet királyné emlékére emelendő örökimádás templomra a legtöbb püspök elrendelte egyházmegyéjénck összes templomaiban a gyűjtést. Eddig beérkezett: a pécsi egyházmegyéből 1600 frt, melyhez Hettyey Sámuel püspök 311 forinttal, pécsi káptalan pedig 300 forinttal járult. A kassai egyházmegyéből 630 forint, melyhez Bubics Zsigmond püspök 100 forinttal járult. A szepesi egyházmegyéből 246 frt 32 kr., mely összeget Szmcrcsányi Pál püspök 1000 forintra egészített ki.

A földmivelésügyi miniszter az Erzsébet királyné-utja végén épülő Széchenyi telepnek tizenkétezer darab négyéves luczfenyőt adományozott. A fákat most ültetik el.

Hrachovistye községben, április 19-én népünepséget rendeztek és ez alkalommal több fát ültettek Erzsébet királyné emlékére. Összesen 134 hárs és cseresznye fát és 20 eperfát ültettek.

Mező-Csáth hazafias képviselőtestülete elhatározta, hogy Erzsébet királyné emlékére befásítja a város egyik terét s a sétahelyet Erzsébet-ligetnek nevezi el.

Mentone lakossága is szobrot emel Erzsébet királyné emlékének. Ezt a szobrot e hó 30-án fogják leleplezni. Azon a hidon állítják fel a mely Cap-Martin-Mentoneval összeköti, és a melyet Erzsébet-hidnak fognak elnevezni.

Pécs város április 24 én tartott közgyűlésén egyhangulag Pécs város diszpolgárává választotta Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert. Tudvalevőleg az új honvéddhadaprod iskolák egyikét Pécsset emelték. A diszpolgári oklevelet husztagú küldöttség nyújtja át a miniszternek. Fejérvári Imre báró főispán határozathozatal után átvette a közgyűlés vezetését. Egyben elhatározta a közgyűlés hogy Széll Kálmán miniszterelnököt, Hegedüs Sándor minisztert és Perczel Dezső házelnököt is üdvözi.

Forinyák Gyula lovasági tábornok és honvéd főparancsnoki adlátus nyugdíjba megy, helyét pedig csáford-jobbaházi Bolla Kálmán altábornagy, a pozsonyi honvédkerület parancsnoka fogja elfoglalni. Forinyák közel tíz évi adlátusi szolgálata után, saját kérelmére nyugdíjaztatik. A lovasági tábornok belefátadt már a nagy felelősséggel járó állás reprezentációs és stratégiai terheiben s különösen az utóbbi években már ismételve kérte nyugdíjaztatását. A király most végre teljesítette Forinyák óhajtását s egyidejűleg aláírta utódjának, Bolla Kálmán altábornagnak a kineveztetését.

A nyugdíjba menő adlátustól április 29-én bucsuyik el hivatalosan a budapeste közös és honvédség helyőrségi tábornoki és tisztikara.

A Darányi, illetve gróf Bethlen miniszter által kezdeményezett magyar bérletrendszer kezd hódítani és terjedni. Ugyanis a szabad rendelkezés alatt álló nagybirtokokra vonatkozólag örvendetes irány indult meg néhány nagybérleten. A kultuszminiszter kezelése alatt álló alapítványi birtokokon megadott jó példa is hatással lesz a nagy magánbirtokok tulajdonosaira is. Püspök-Ladányban, az ottani alapítványi uradalom 60.000 holdas gazdaságában felhagytak ugyanis a régi rendszerrel s a nagybérleteket kis bérletekre bazirozták. Nagy érdeme ez Darányi és Wlassics minisztereknek és a hivatkozott birtoktest jószágfelügyelőjének: Wenczelly Mihálynak.

Ő Felsége a király Máday Izidor miniszteri tanácsosi czimmal felruházott osztálytanácsosnak, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet s a »marosi« előnevet díjmentesen adományozta.

A király a kassai székes káptalanban Medveczky Ede éneklő-kanonoknak olvasó-kanonokká, Lesskó István ör-kanonoknak éneklő-kanonokká, Belky Károly székesegyházi főesperesnek ör-kanonokká, Perlsberg Ede idősb mester-kanonoknak székesegyházi főesperessé és Kozora Endre ifjabb mester-kanonoknak idősb mester-kanonokká való fokozatos előléptetését jóváhagyta.

(A nyári menetrend.) A magyar államvasutak igazgatósága most készítette el a kezelése alatt álló vasutak nyári menetrendjét. Az egyes fővonalak szerint osztályozva, közöljük a nevezetesebb menetrend-változásokat.

A *budapest-brucki* vonalon május 15-től szept. 15-ig vasárnap és ünnepnapokon Budapestről reggel 9 óraker helyi személyvonat indul Bicskére, amely onnan este 7 ó. 25 pkor indul vissza. Junius 1-től szept. 15-ig Budapestről naponta este 7 ó. 15 pkor Bicskére, onnan pedig este 6 ó. 40 pkor és 9 ó. 30 pkor Budapestre helyi személyvonatok indulnak. A budapestre d. u. 2 ó. 5 pkor érkező gyorsvonat ezután Torbágy helyett Bánhidán fog megállni. Budaórsön ugyanazon vonatok fognak megállni az idén is, mint tavaly.

A *budapest-esztergomi* vonalon Pilis-Csabáról minden reggel 5 ó. 43 pkor, Budapest ny. p.-udvarról pedig d. u. 12 ó. 50 pkor új vonat indul. Az Esztergomból eddig reggel 5 ó. 10 pkor induló vonat ezután 6 ó. 15 pkor indul. Ezen kívül vasárnap és ünnepnapokon Pilis-Csabáról este 6 ó. 46 pkor új vonat indul. A pilis-csabai tábornál minden vonat meg fog állni.

A *győr-fehringi* vonalon Szombathelyről d. e. 11 ó. 10 pkor s Fehringről d. u. 4 ó. 32 pkor új személyvonat indul. A Szombathelyről d. u. 1 óraker Fehringre induló vegyesvonat megszűnik, s helyette Szombathelyről este 7 ó. 30 pkor új vonat indul.

A *budapest-galantha-marcheggi és galantha-zsolnai* vonalakon csupán I. osztályú utasokat szállító gyorsvonat indul junius 1-től szept. 15-ig Budapestről 5 ó. 40 pkor Bécsbe; az ellen-vonat Bécsből este 6 ó. 55 pkor indul és Budapestre 10 ó. 55 pkor érkezik. Budapest és Zsolna között Galanthán át mindkét irányba új gyorsvonat indul Budapestről este 6 ó. 20 pkor, Zsolnáról pedig éjjel 3 ó. 35 pkor. *Budapest és Érsekújvár* között május 1-től szept. 30-ig Budapestről reggel 6 ó. 15 pkor, Érsekújvárról pedig 7 ó. 28 pkor naponta új személyvonat indul. *Budapest és Párkány-Nána* között a tavalyi, Budapestről d. u. 2 ó. 15 pkor induló gyorsított személyvonat az idén is fog közlekedni, az ellenkező irányú helyi személyvonat Párkány-Nánáról este 6 óraker indul. Budapestről este 7 ó. 50 pkor még egy új vonat indul Párkány-Nánára.

Budapest és Nagymaros között május 1-től kezdve Nagymarosról este 9 ó. 12. pkor. junius 1-től kezdve pedig reggel 6 ó. 45 pkor is új vonat indul. Vasárnap és ünnepnapokon a tavalyi nyári vonatok ismét közlekedni fognak.

A *budapest-hatvani* vonalon Budapestről Gödöllőre d. u. 1 ó. 30 pkor s Hatvanról Budapestre reggel 6 ó. 52 pkor új vonat indul. A tavalyi ünnep- és vasárnapi vonatok az idén is fognak közlekedni.

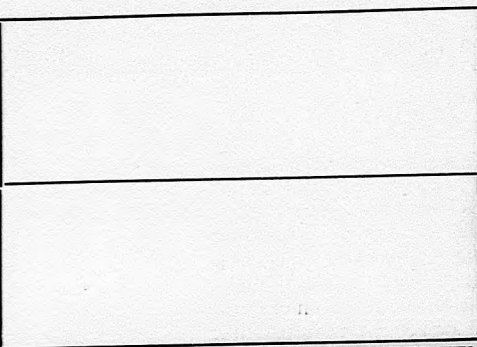
A *budapest-miskolc-kassai* vonalon a múlt nyári tátrai gyorsvonat az idén is 10 ó. 40 pkor indul Budapestről, de csak junius 15-től kezdve.

A *budapest-arad-predzáli* délutáni gyorsvonat ezután 1 ó. 55 p. helyett csak 2 ó. 15 pkor fog indulni; a *budapest-kolozsvári* gyorsvonat ellenben már d. u. 1 ó. 55 pkor indul.

A *budapest-orsovai* vonalon az összes gyorsvonatok csak föltételesen fognak Kőbányán megállni. Kecskemétről Ceglédre d. u. 12 ó. 28 pkor új gyors-tehervonat indul.

A *budapest-belgrádi* vonalon a gyorsvonatok Ó-Keéren és Benkán nem fognak megállni.

A *budapest-fiumei* vonalon minden úgy lesz, mint tavaly.

Orvosi rendelő intézet
sulyos krónikus betegségek gyógyítására.
Budapest, V., Váci-körút 18.

Számos sulyos betegség, a melyek eddigelé legnagyobbat okoztak az orvosnak s a melyeken tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.
egyet. orvostr. Hämopata.

uj hämopatiái gyógymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hämotherapia:

ASTHMA, szív- és gyomorbántalmak;
KÖSZVÉNY, sápkórság és hólyagbántalmaknál, sulyos **DEGBAJOK** (migrain, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthemia)

makacs **VÉR- és BÖRBÁNTALMAKNÁL**.
(Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésekével, saját találmányu belégzési gyógymódjával kigyógyít) (50-9)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: Szélhűdés, kezdődő vakság és elmezavar ellen.

Rendelés naponta 9-11. és 3-7. Levélre válaszol.
— Meghívásra betegét látogat (a vidéken is). —
— Kivánatra külön rendelés —

LIPIK fürdő

SZLAVONIÁBAN.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64° C.) a Kontinensen.

Kitüntetve: Budapest 1885. és 1896. London 1893. Bécs, Róma 1894. és Brüssel 1897. az első díjakkal.

1898. óta a Lonjavölgyi vasút állomása. (Dugoseilon át.) Indulás Budapest fumei gyorsvonattal 7 ó. 15 p. reggel; érkezés Lipikre 5¹/₂ ó. d. u. Romániából, Bulgáriából, Szerbiából, Boszniából, Bród-Novskán át. Azonkívül a **Deli vaspálya állomása Pakrac-Lipik-Kanizsán és Bareson át (1898 óta zónatarifa.)**

Visszautazás minden irányba nappali gyorsvonatokkal. A lipiki hőforrások természetes 64° C. magas hőmérsékletüknél, gazdag nátrium tartalmuknál (magyar Ems), továbbá azoknak jóddal való összeköttetésüknél fogva **ivó- és fürdési célokra**, kitünő hatásuk mindennemű **hurutos bántalmaknál** (gége, gyomor, bél- és hólyaghurut), **köszvényes és csuzos bajoknál**, **ischiásnál**, **csontbajoknál** valamint a **mirigyek, bőr- és vérbetegségek**nél, **görvélykor**, stb. Modern fürdőhely, pompásan kiállított **porcellán-, márvány fürdők** stb. **izzasztó fürdők** (tepidaria), **basszinfürdők**, fényesen berendezett szállodák, új gyógyterem, zongora- és társalgóterem, étterem és kávéház, remek, szellős, fedett sétány, bazárokkal, a helyiségekben és a nagyszabásu parkban villamvilágítás. Kitünő fürdőzenekar.

Hivatalos fürdőorvos Dr. SZEMEREY BERTALAN.
Jód hévíz szétküldeése egyenesen a forrástól.
Magyarországi főraktár: **Édesutya L., Mattoni és Wille**
Budapest. 3-1
Bővebb felvilágosítások, valamint fürdőleírásokkal szolgál a **Fürdőigazgatóság Lipiken.**

TRENCSÉN-TEPLITZ

kénésfürdő
Felső-Magyarországon.

A Kárpátok gyöngye. Tepla-Trenčsén-Teplitz állomásától 2¹/₂ percrenyire. Magyarország legerősebb kénésfürdői 28-31° R. természetes melegforrásokkal itt vannak.

Köszvény, csuz, bennlás, neuralgia, ischias stb. ellen. Kényelmesen és díszesen berendezett medencék és egyes fürdők, igen elegáns fürdőház, hidegvíz és maszáz gyógyítás, villamos kezelés, gyógyító torna, savó- és terep-kúra. Az egészségre s az ember kényelmére való tekintetéből minden követelményeknek megfelelő, olcsó lakások, köztük Teplitz-szálló, Garni forrásudvar, kastély, Sina és Három szívház, mely épületekben a kiszolgálásért nem számítanak föl, igen ajánlatosak. Hangversenyek, színház és egyéb sz. rakozás. Jó forrásvíz. Túraskocsai és fiaker minden vonatonál. Körülbelül 6000-en látogatják. Májusban és szeptemberben 3 frtért naponként szoba, fürdő és teljes ellátás. — **Szezon kezdete május 1.** — Képes prospektus ingyen a grófi fürdőigazgatóság utján.

Szliács vasfürdő.

Felső-Magyarország.

Egyedüli ösmeretes szénsavdus vasforrás.
A legnagyobb vastartalommal bíró ásványforrás belső használatra
Idény Május 15-től Szeptember 30-ig.

Vérszegénység, sárgaság, női betegségek, hátgerincz-idegbajok, bennlások gyógykezelésére felülmulhatatlan, ugyszintén **lábbadázó betegek** részére és tulfeszített munka után a legjobb erősítő.

Az osztrák-magyar tisztviselő-egylet tagjai, a kik az intézetben laknak 50% árkedvezményben részesülnek lakás és fürdő tekintetében Május 15-től Junius 15-ig, illetve Augusztus 15-től Szeptember végeig. Fürdőorvosok: **Dr. Grünwald M.** kir. tanácsos, **Dr. Szemere A., Dr. Molnár J., Dr. Stern J.** Bécsből 9 óra alatt, Budapestről 5 óra alatt, Oderbergről 5 óra alatt érhető el vasuton.

Kimerítő tájékoztatást az utról, lakásról, árkedvezményekről az elő- és utó-idényben ad a **Fürdő-igazgatóság Szliács, Zólyommedye.**

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatásban.

Csak elismert, jó hírű, előkelő czégek hirdetéseit közöljük.